

Buk pa Daniel - Namba 77

Nyuto bedo calo pa lanabi: Adventism ma Laodikiya i mwaka 1863 ki Tipologi pa Baibul

Jeff Pippenger
2024-02-10

Golo cik pa Adventizimu pa Laodikiya i 1863, kityeko miyo rwom kwede ruk ma kiwaco i kom dwogo yubu Jeriko.

Joshua ogamo-gi laya i cawa meno, owaco ni, “Kwer obed i dano ma i wang Rwot Lubanga, ma obino cako yubo poto me Jeriko; obi keto dul pa en ki wod madit pa en, ki wod matin pa en obi keto bii pa en.” Joshua 6:26.

Golo cik pa Laodicean Adventism i 1863, kityeko nyutu ne ki jo yaro ma gityeko yiko kidi me tung.

Yesu owaco botgi ni, “Pe ubedo un okwano i coc maleng ni, ‘Kidi ma joluyo okwanyo, en keken dong obedo wi tung acaki; man tye tic pa Rwot, ki obedo lamal i wangwa?’ Ka kamano, an awaco botu ni, bwot pa Lubanga bi kwanyo woko ki botu, ki bimiyo i dul ma cweyo poc pa en.” Matayo 21:42, 43.

Lweny pa Adventism ma Laodicea i 1863 kityeko nyute ki til pa dyang me zahabu pa Aron.

Pien gin owaco bot an ni, “Timwa jogi ma bi dhi anyim wa; pien Musa man, dichwo ma ogolo wa woko ki piny Misiri, wa pe ngeyo ngo obedo iye.” An bende owaco botgi ni, “Ngat mo keken ma tye ki zaabu, obed golo woko.” Ento gimiyu an; eka aketo i mac, eka diec man obedo oa iye. Ka Musa oneno ni jo obedo pe ki lewgi; (pien Aron ocogogi lewgi, me gikelogi i kwer pa gi i bot lwenyogi). Exodus 32:23-25.

Gonyo me Adventism me Laodikea i 1863, kityeko giketo cal kwede nyathi-dyang me zaabu aryo me Jeroboam.

Ka jo eni woto i ot pa Rwot i Jerusalem me golo lim, to cwiny pa jo eni bi dwogo bot rwotgi, en aye Rehoboam, rwot pa Yuda; ci gi bi guro an, ci bi dwogo bot Rehoboam, rwot pa Yuda. Ci rwot okwako tam, ci ocweyo lati me dyang aryo me zaabu, ci owaco botgi ni, ‘Otye matek pi wun woto i Jerusalem; nen jogi mamegi, O Isirayel, ma gi okwanyo wun woko ki piny me Misiri.’ Ci oketo acel i Bethel, ci mukene oketo i Dan. 1 Kings 12:27-29.

Laro pa Adventism pa Laodikea i 1863, kiketo kit ne calo lanen pa Juda ma otho i dyer punda ki le.

Otime ni, ka otyeko camo mugati, kede ka otyeko onyw, to okano dongi pi lacar ma otyeko kelo odwogo. Ci ka otyeko cito, leon ogamo ki i yo, obalo ne; komne ocweyo i yo, dongi tye i but komne, leon bende tye i but komne.

Dwoko wii pa Laodicean Adventism i mwaka 1863, obedo kiweyo cal pa tem ma apar pa Isirael me con ma ocako loro pa gi i piny ma pe tye dano.

Ento ka an dong obedo, piny weng bi opongo ki dwong pa Rwot. Pien jogi weng ma oneno dwong na ki tic pa lamal na ma atimo i Ijpt ki i ka mer, ki gitemo an kombedi kare apar, ki pe giwinyo dwon na; pe gubineno piny ma awaco ki cek bot kwaro gi, keken pe gin mo ma gitemo an bi neno ne. Ento latic na Kaleb, pien iye ne tye ki cwiny mukene, ki opoto an ki ducu, an abi kelo ne i piny ma oduyo iye; ki nyithini bi rwako ne. Numbers 14:21-23.

Apwostol Paulo opwonyo:

Kombedi, gin weng eni ma otime i botgi, otime pi tito; ki kicoyo pi ciko wa, i bot wa ma tyeko me piny obino. 1 Corinthians 10:11.

Ka opoko lok ikom cik me lanabi ma eni, Sista White owaco ni:

Jo-lajoc me con acel acel pe giwaco lok mapol pi karegi kene, ento mapol pi wa, pi lokgi me lagoro obed tye i teko pi wa. "Kombedi, gin weng magi otime botgi me bedo cal: ci gicoyo gi pi yiko wa, i bot wa ma ogik me piny obino." 1 Corinthians 10:11. "Pe i botgi kene, ento i bot wa gi otimo lami gin magi, ma kombedi giyaro i botu ki jo ma giyaro Lok Maber i botu, ki Lamo Maleng ma ki cwalo piny ki i polo; gin ma jomalayika gimito yeyo iye." 1 Peter 1:12. . .

Bibilo ocenyo ki oribo kacel gin ma rwatte pa iye pi kare man ma agiki. Tim madit weng kede tic ma lamal maleng pa lok mukato me Cik Mabur otime con, kede kombedi tye ka pong dwogo pire kene i Kanisa i nino magi me agiki. Selected Messages, buk 3, 338, 339.

Lok pa kot me agiki, keken ki ma Isaya owaco, obedo lok; pien onyutu ni jo marac bi kwero winyo ne, bende otito lok eni calo 'rek ikom rek'.

Komu će on učiti znanje? i koga će učiniti da razumije nauk? one koji su odviknuti od mlijeka i odvojeni od prsa. Jer zapovijest mora biti na zapovijest, zapovijest na zapovijest; red na red, red na red; ovdje malo, i ondje malo. Jer će mucavim usnama i drugim jezikom govoriti ovome narodu. Kojima je rekao: Ovo je počinak kojim možete dati odmora umornome; i ovo je osvježanje; ali oni nisu htjeli slušati. Ali im je riječ Gospodnja bila: zapovijest na zapovijest, zapovijest na zapovijest; red na red, red na red; ovdje malo, i ondje malo; da bi išli, i pali nauznak, i bili slomljeni, i uhvaćeni u zamku, i zarobljeni. Izaija 28:9-13.

I kom rek abicel ma wa otyeko nyutu kombedi, ki bene tye mukene ma pe wa onyuutu, acel miyo dwong i 1863, calo agiki me tem ma medo medo ma okelo i luro i piny thim. Aryo miyo dwong i jo me kite pa Lubanga ma con, ni kikibalo gi woko ki kiloko gi ki jo manyen ma kiyero. Acel nyutu lwak pi nwo yubu gin ma ne myero ocwe woko i balo woko, i lwak pa Lubanga, calo onongo obedo; ki acel mukene nyutu lwak pi dwogo cen i kabedo ma kikigolo ni pe myero iceto kany. Aryo gimiyu mere me goba pa pap aryo me Cik apar, ma onongo nyutu calo pap aryo pa Habakkuk.

Layii me bul pa Aron ki Yeroboam nyutu cal me poyo ma pe atir, ma nyutu chaat ma pe atir pa 1863. Ka kikelo gi kacel, Aron ki Yeroboam, calo lati aryo, gi nyutu ni tabul aryo pa Habakuk nyutu tabul acel, kaka tabul aryo pa Cik Apar pa Lubanga nyutu cik acel pa Lubanga. Ka kikelo gi kacel, gi odoko cal acel, ma kitiyo ki aryo. Yore me lanen acel keken ma tye i tabul aryo pa cik pa

Lubanga tye bene i tabul aryo pa Habakuk; kacel, gin ma pe atir pa Aron ki Yeroboam gi dwoko ikom jami me lanen en.

Kinde me acel pa Buc Adventist ki tito calo cal me mony i Kit 8 me Ezekiel. Neno ma ocake i ceng abic me dwe abicel i mwaka abicel i Kit 8 me Ezekiel omede i Kit 9, kun kany ki tito keto cing pa 144,000. Ka yiko calo keto cing me Kit 9, Dyar White oketo iye kit pa Lubanga ma nyutu ni en i dyer adek ki aryo ariyo ma Lubanga okwano bura i kom joma pe winyo cik. En ci oketo iye ada ma rwate piny ki Cik ma aryo, ma obedo Cik ma gengo yeyo cal, macalo nyare dii me zaabu pa Aron ki pa Jeroboam.

En okwaco bot dano ma ocwako lino, ma onongo tye ki opuk me coc i tung ne; ci Rwot owaco bot en ni, Wot i tung-tung pa paco, i tung-tung pa Jerusalem, iket alama i wi-wang pa jo ma tye ka goyo nyik ki ka kwayo pi tim me kwero weng ma kitimo i tung pacone. Ku jo mukene owaco i iwinya ni, Wut i but en i tung pa paco, ci ukobo; pe wangeu yiko, pe ubed ki kica; ubugo weng ludito ki labic, ki nyako ma pe otero, ki lacoo matidi, ki dako; ento pe ubii kore bot dano mo keken ma alama tye i wi-wangne; ci caki i kabedo me wang kuc na. Ci gi ocako ki ludito ma onongo tye anyim ot.

Yesu dong tye ka cako weko kom me kica i Hekalu me polo, me oywoto ki lewni me payo, ci oyaro kecene piny i apo bot jo ma pe giywako ler ma Lubanga omiyogi. ‘Pien yik i kom tic marac pe gitimo oyot, dong cwinya pa nyithindo me dano ocwec tutwal me timo marac.’ Ka pe gin yubu cwinya gi ki pacobo ki paco madit ma Rwot ocako kwede botgi, gin ma pe gi luoro Lubanga ki pe gi hero adier, gi dwongo cwinya gi i yo maracgi. Ento pacobo pa Lubanga bene tye ki paka, ki jo mapol dong gicato paka magi. Gi ocato paka pa kica, ci pien ma, Lubanga myero ocaki kwede ki ogwoko ber pa nyingne keken.

I kom jo Amorita Rwot owaco ni: “I nyol ma angwen gubi dok bino kany; pien richo pa jo Amorita pwod pe opong.” Kadi piny man onongo pire tek i woro lapok tic ki yaro ma rac, ento kop me richo gi pwod pe opong, ci Lubanga pe onwongo waco cik me loro gi weng. Jo onongo myero gineny teko pa Lubanga ma onen pire tek, wek gibed pe ki apore. Lacweyo ma tye ki kica onwongo moko cwiny me cwako richo gi nyaka i nyol ma angwen. Eka, ka pe nonen yubo ma maber, cik pa en onongo myero obicwako iyegi.

Ki atir ma pe tye bal, Lubanga ma pe tye giko dong tye ka gwoko rekod ki piny weng. Ka kica pa En dong tye ka cwalo lwak me lok cwinya, rekod man obedo oyab; ento ka gonyo ocopo i pim ma Lubanga oketo, tice me cwiny marac pa En cako. Rekod ocung. Pito kare pa Lubanga otum. Pe dong tye kwayo kica pi gi.

Lanen, ka oneno i cawa ma obino, neno cawa man i wang neno pa. Pinye me cawa man gi okwako kica ma pe otime con. Lagam ma maloyo weng me pol oketo ne gi; ento cwiny mamalo ma medore, lamal, yabo cal, nindo Lubanga, ki pe opwoyo marac matek, kicoyo i komgi. Gitye peya ka loro lok pa gi ki Lubanga.

Ento gin ma miyo an acobo en ni, joma otyeko bedo ki ler madwong loyo weng ki twero madwong loyo, dong gi oyako ki tim marac ma oloyo piny. Pire kwo me jo ma pe tye atir i tunggi, jo mapol—bene i tung jo ma waco ni gitye ki adiera—cwinygi ocello, kede gi tye kitele

i piny ki yuto matek me tim marac. Kwer pa piny weng ma gicweyo iye i lworu Lubanga matir ki bedo maleng miyo jo ma pe rwate piny ki Lubanga golo lworu i cik pa En. Ka gtyeko woto ikom ler kede gituro adiera ki cwinygi, cik man maleng obinyutu ber loyo botgi ikare ma gicwero ki giyweyo iye kamano. Kun yweyo ki kwero i cik pa Lubanga dok kineno cingi matek, rek me yubu i tung jogwoko cikke ki piny dok maler loyo. Mer pi cik pa Lubanga medo i tung dul acel, kun kwero iye medo i tung dul mukene.

Kec madwong tye ka cabo tutwal. Namba ma tye ka med tutwal nyutu ni kare me limo pa Lubanga kadok obino. Kadi bene pe ohero yubu, ento obiyubu tutwal. Gin ma woto iye ler bigeno alama me peko ma tye ka cabo; ento pe myero gibed i kuc ma otum, ma pe gicako cwiny, ka gitye ki kigeno pa bal ma obiro, ka gilego cwinya gi yie ni Lubanga obigwoko jogi i cawa me limo. Pe obedo kamano. Myero ginen ni myero gitic matek me waro jo mukene, ka gicano wanggi bot Lubanga pi kony ki yie ma tek. “Lamo ma pye pire tek pa ngat ma atir tye ki twero mapol.”

Teko pa yie pa lamal pe olal weng. Ka cawa ma peko ki cwiny piny pa Kanisa obedo madit loyo, lwak manok ma tye ka tung i can bibedo goyo cobo ki goyo dwon pi kwer ma kitimo i piny. Ento maloyo tutwal, lamo meggi bibi yaro malo pi kom Kanisa, pien jo pa Kanisa tye ka timo calo piny timo.

Lamo ma tek pa jo ma ribe i geno manok magi pe bi bedo peke. Ka Rwot obiro me dwoko loka, obiro bende bedo lagwoko pa jo weng ma ogwoko geno i malengne, kendo gi ogwoko gi keken pe gi pyem ki piny. En i kare man ni Lubanga oketo kite ni obidwoko loka pi jo oyierne kene, ma giywak bot en i odiechieng ki i oturo, kata bene tye ki paco madit kwede gi.

Cik en ni: 'Wot i wang pacho, i wang Yerusalem, ket alam i lunyut pa ludano ma gigo cwiny ka gi loro pi tim me kwero weng ma timo i wang pacho eno.' Jogi ma gigo cwiny ka gi loro onongo gi bedo ka wiyamo leb me kwo; gi goyo kos, gi mi lagam, ka gi kwayo matek. Gin mo ma onongo gi golo dwong pa Lubanga gi lok cwinygi ka gi keto cwinygi piny i nyim Ene. Ento dwong pa Rwot owuoko ki Isirael; kadi ango ni gin mapol onongo mede ki kit pa dini, twero pa En ki bedo pa En onongo pe tye. Testimonies, volume 5, 207-210.

Me weyo maber neno me keto riti ma Ezekiel ohero, myero ngeyo maber pi cawa angwen pa Adventism. Sister White ocalo boko coc ma wa yero ki kwayo te Ezekiel chapta aboro, kede boko ma wa yero bene otum ki kwayo te Ezekiel chapta aboro. I boko coc, en owaco pi Ezekiel ni, “Laloc, kun oneno piny i cawa mapol ma anyim, ne kiketo kare man i wang neno pa iye.” Ezekiel oneno gin ma tye ka timo i kare me keto riti pa 144,000.

I coc ma con, wa onyuto ki git adek ma peken i Roho pa Unabii ni “jogikongo pa Efera'im” pa Isaya—ma i git man gineno calo “ladito ma con con”—kede ma i git aryo gitye calo dul me loyo pa Yerusalem (Adventism), pe gineno ni bino bedo yaro madwong pa teko pa Lubanga macalo iyie me con. I git man, yaro keken pa teko pa Lubanga ma gi tur pe gineno, obino time calo but me tyeko me poko wic pa Lubanga ma kelo i wi gi; pien owaco ni, “jogi onego gineno teko pa Lubanga ma oyaro piny i kit ma twol maber, wek gi obed pe ki lok me wiya.”

Adventism me Laodicea pe mito neno pweny pa kume me agiki ma ocake okwee i ceng 11 me September, 2001, ento gihineno rwom madit pa kume meno ka lok me ‘Midnight Cry’ dong kicoyo dok i cawa me agiki. Lok meno en aye Islam me ‘Woe’ ma adek. Pe obedo ni ludito pa Israel me con, ma kombedi manok gimako Mesiya gi i musalaba, gineno ka Roho Maleng ocwalo piny i Pentekoste?

Lok man tye ka nyutu kanisa, ma i kit me lok, Ezekiel oketo calo Jerusalem; ki i iye kanisa (Jerusalem) tye “dul matidi,” ma kityeko bende nyutu gi calo “jogi ma woto i wang lela,” kede “jogi ma atir manok.” Baibul tedo ni jo mapol kilwongo, ento jo manok kityero. Gin ma lok man cwako iye tye ceke ki mirima pa Lubanga ma kelo bot jo pa En. Jo en kityeko kelo kwano i komgi kene, ento Lubanga onyutu maber ni obedo malaika pa En keken ma gityeko timo tic me balo woko. Lubanga pe ogoba matwal, bende ose waco cing ni en keken obedo ma olimo richo pa dano nyaka i kine ma adek ki ma angwen. Keto tiyo kwano bot mo ma pe obedo Lubanga, obedo kwanyo kit pa En woko, kede nyutu calo ni En obedo ogoba.

Lok man nyutu ni, ka malaika mabalo ma i buk Ezekieli cako wot i Yelusalemu, kombedi dong, “tic pa keco pa En ocako.” Keco pa Lubanga cako ki Yelusalemu, ma obedo Kanisa mamegi, ma obedo Adventisme me Laodikea.

Pien cawa obino ni timo yaro myero ocako i ot pa Lubanga; ka ocako ki wa macon, agiki pa jo ma pe wito Lok ma Ber pa Lubanga obedo ngo? 1 Peter 4:17.

Malaika pa Lubanga gi timo kwonj pa Lubanga; ka ticgi cako, kiciko gi ni, ‘goyu woko’ weng, ki ni, ‘pe mii wangwu rwate, pe bed ki kica: obalo woko maber ngat maduŋ ki ngat matidi, nyako mapyee, otino matidi, ki dake; ento pe obino i tung ngat mo ma alama tye i wiye; ki cako i Ka Maleng na.’ Kwonj pa Lubanga gitimo ne ki malaika maleng, ci gin ma wan mito nyutu kany en ni cako tic pa kwonj pa Lubanga otimore i dul me angwen.

Wa bino mede ki pwonye man i coc ma anyim.

Ki biromo woto i nino me rwom pa Rwot, ni abi goyo kwer bot ladito, gi lutino pa rwot, gi dano weng ma gicene ki cing me lapir. I nino acel acel en, bende abi goyo kwer bot jo weng ma giyomo i piny me wang-ot, magi ponga gang pa lawa-gi ki tim marac ki bwola. Ki biromo i nino meno, Rwot owaco ni, bino bedo dwon me wuwo ki i Bur me Ryen, ki wuwo ki i mer abicel, ki rum madit ki i got. Wuwu, jo me Maktesh, pien jo me kedo weng gi okato; jo weng ma gitiyo ki feza gi kat. Ki biromo i cawa meno, abi yeny Jerusalem ki lapiya, ki abi goyo kwer bot jo ma giceto piny i dit me mwon-gi; magi waco i cwinya-gi ni, “Rwot pe bitimo maber, pe bende bitimo marac.” Zefaniya 1:8–12.